

LIIKENNE- JA VIESTINTÄVALIOKUNNAN LAUSUNTO 16/2009 vp

Hallituksen toimenpidekertomus vuodelta 2008

Perustuslakivaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 1 päivänä huhtikuuta 2009 lähettänyt hallituksen toimenpidekertomuksen vuodelta 2008 (K 1/2009 vp) valmistelevasti käsiteltäväksi perustuslakivaliokuntaan ja ulkoasiainvaliokuntaan ja samalla määrännyt, että pysyvien erikoisvaliokuntien on annettava asiasta lausunto perustuslakivaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- neuvotteleva virkamies Mirka Järnefelt, neuvotteleva virkamies Sabina Lindström ja liikenneneuvos Riitta Virén, liikenne- ja viestintäministeriö.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Liikenne- ja viestintävaliokunta on tässä lausunnossa käsitellyt toimialaansa kuuluvia, sen omasta ehdotuksesta hyväksytyjä kertomuksensa selostettuja eduskunnan lausumia.

Liikenneväylien kehittämishankkeet

Valiokunta on kiinnittänyt huomiota tärkeiden liikenneväylien kehittämishankkeiden aikataulujen kiirehtimistarpeeseen ja niiden suunnitelmallisen ja keskeytyksettömän toteutuksen tarpeeseen liikennepoliittisesta selonteosta antamassaan mietinnössä (LiVM 9/2008 vp) ja uudelleen Valtioneuvoston selontekoa valtioneulouden kehyksistä vuosille 2010—2013 koskevassa lausunnossaan (LiVL 11/2009 vp).

Valiokunta muistuttaa, että sen liikennepoliittisesta selonteosta antamassa mietinnössä korostettiin ainoastaan kolmea nimeltä mainittua hankkokonaisuutta, jotka olivat itäliikenteestä joh-

tuvat Kaakkois-Suomen liikenneverkkohankkeet, Kehä III:n parantaminen sekä Seinäjoki—Oulu-rataosuuden kehittämishanke. Valiokunta painotti erityisesti kahden viimeksi mainitun hankkeen osalta, että näiden pääväylien ruuhkautuminen huonon kunnan ja välityskyvyn tai vuosikausiksi venyvien hitaiden korjaustöiden takia vaikuttaa merkittäväällä tavalla elinkeinoelämän välttämättömien kuljetusten sujuvuuteen, ihmisten arkiliikkumiseen sekä selvästi ympäristön päästöjä lisäävästi. Valiokunta kehotti mietinnössään hallitusta nopeuttamaan näiden nimenomaisten hankkeiden toteuttamista ja rakentamaan Seinäjoki—Oulu-rataosuuden pikaisesti ensin kaksiraiteiseksi ennen laajoja, liikennettä haittaavia peruskorjauksia.

Valiokunta kiinnitti huomiota myös liikenneinvestointien ja niiden rahoituksen pitkäjänteisen suunnittelun ja toteutuksen tarpeeseen. Valiokunta painotti liikenneinvestointien suunnittelujärjestelmän kehittämistä siten, että suu-

rista kehittämishankkeista voidaan päättää parlamentaarisesti yhtä vaalikautta pidempinä kokonaisuuksina ja siten, että rakentamisen volyymi on tasainen myös hallituskausien taitteessa. Tähän liittyen on tarkasteltava myös vaihtoehtoisia liikenneinvestointien rahoitusratkaisuja.

Kehysselonteon yhteydessä valiokunta korosti edelleen logistiikan toimivuuden kannalta ensiarvoisen tärkeän Seinäjoki—Oulu-rataosuuden rahoituksen turvaamista siten, että hankekokonaisuus voidaan toteuttaa keskeytyksettä ja mahdollisimman pikaisesti. Lisäksi valiokunta korosti, että liikenneinvestoinneista ja niiden rahoituksesta on päätettävä riittävän pitkäjänteisesti siten, että päätöksenteko ja hankkeiden rahoituksen turvaaminen mahdollistavat hankkeiden kokonaistaloudellisen suunnittelun ja suunnitelman mukaisen toteutuksen.

Valiokunta ei voi edelleenkään hyväksyä sitä, että käynnissä olevista rataverkon kehittämishankkeista suurin eli Seinäjoki—Oulu-radan parantaminen uhkaa keskeytyä sen vuoksi, että vuodelle 2010 ei ole hankkeelle varattu lainkaan rahoitusta. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan koko hankkeen valmistuminen voi pahimmassa tapauksessa siirtyä jopa 2020-luvulle. Valiokunta korostaa, että hankkeen toteutuksen keskeyttäminen ja uudelleenaloittaminen lisäävät olennaisesti kustannuksia muutenkin vaikeassa taloudellisessa tilanteessa ja vaikeuttavat huomattavasti hanketoteutusten suunnittelua.

Valiokunta pitää erittäin valitettavana, että sen edellä mainittuja kantoja ei ole otettu kehittämishankkeiden toteuttamisessa lainkaan huomioon.

Radiotoiminnan toimiluvat

Valiokunta toteaa, että toimilupaehtojen valvonnan tehostamista koskeva lausuma on edelleen tarpeellinen ja ajankohtainen. Valiokunnan käsityksen mukaan esimerkiksi joidenkin ohjelmistojen sisältöä koskevien toimilupaehtojen vastaista paikallisradioiden ketjuuntumista esiintyy edelleenkin.

Eduskunnan lausumat

Liikenne- ja viestintävaliokunta ei pidä seuraavia hallituksen kertomuksessa selostettuja toimenpiteitä riittävinä, vaan katsoo, että alla olevat valiokunnan aloitteesta hyväksytyt eduskunnan lausumat ovat edelleen tarpeellisia ja ne tulee säilyttää hallituksen kertomuksessa:

- *Tekijänoikeuskysymykset*
HE 98/2006 vp (s. 182—183)
- *Huoltovarmuus*
Kauppa-aluskanta
HE 14/1999 vp (s. 212)
- *Matkustajaluettelot*
HE 59/2004 vp (s. 213)
- *Ulkomaanliikenteessä toimivien varustamojen tukeminen*
Ahvenanmaan merenkulun tukeminen
HE 72/2004 vp (s. 213—214)
- *Hintakatto*
HE 74/2004 vp (s. 214)
- *Ajokieltojärjestelmä*
HE 104/2004 vp (s. 214—215)
- *Postipalvelut*
HE 241/2004 vp (s. 215)
- *Radiotoiminnan toimiluvat*
HE 82/2005 vp (s. 215—216)
- *Liikennetraktorit*
HE 24/2006 vp (s. 216)
- *Sähköinen asiointi*
HE 61/2006 vp (s. 217)
- *Tiemaksujärjestelmä*
HE 109/2006 vp (s. 217)
- *Meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyky*
HE 115/2007 vp (s. 217—218)
- *Julkinen palvelu*
K 16/2007 vp (s. 218)
- *Liikennetraktorit*
HE 41/2008 vp (s. 218)
- *Merentutkimuslaitoksen toimintojen uudelleen järjestäminen*
HE 121/2008 vp (s. 219—220)
- *Liikennepoliittinen selonteko*
VNS 3/2008 vp (s. 220—222).

Lausunto

Lausuntonaan liikenne- ja viestintävaliokunta esittää,

että perustuslakivaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 11 päivänä kesäkuuta 2009

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Martti Korhonen /vas	Pentti Oinonen /ps
vpj.	Saara Karhu /sd	Reijo Paajanen /kok
jäs.	Mikko Alatalo /kesk	Markku Pakkanen /kesk
	Marko Asell /sd	Tero Rönni /sd
	Leena Harkimo /kok	Pertti Salovaara /kesk
	Jyrki Kasvi /vihr	Janne Seurujärvi /kesk
	Lauri Kähkönen /sd	Ilkka Viljanen /kok
	Mats Nylund /r	vjäs. Sari Palm /kd.

Valiokunnan sihteereinä ovat toimineet

valiokuntaneuvos Juha Perttula
valiokuntaneuvos Kaj Laine.